

PORT AMAGAT

MARÍA ORUÑA

MARÍA ORUÑA
PORT AMAGAT

Traducció de Josep Alemany

COL·LECCIÓ CLÀSSICA

TÍTOL ORIGINAL: *PUERTO ESCONDIDO*

PRIMERA EDICIÓ: SETEMBRE DEL 2015

© MARÍA ORUÑA, 2015

© PUBLICAT ORIGINALMENT EN CASTELLÀ PER EDICIONES DESTINO, BARCELONA, 2015
PUBLICAT PER ACORD AMB CRISTINA MORA LITERARY & FILM AGENCY, S.L. (BARCELONA)

© DE LA TRADUCCIÓ DEL CASTELLÀ: JOSEP ALEMANY, 2015

© COLUMNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.

CARRER PEDRO I PONS, 9-11, 11A PLANTA - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-1984-0

DIPÒSIT LEGAL: B. 17.799-2015

FOTOCOMPOSICIÓ: VÍCTOR IGUAL, S.L.

CARRER ARAGÓ, 390 - 08013 BARCELONA

IMPRÈS A: ROMANYÀ VALLS

www.columnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats

Estiu

Avui dia

El paisatge l'anava submergint, d'una forma progressiva i inexorable, dins l'aire suau de l'estació calorosa, dins l'alegria estival que es respira espontàniament i sense pretensions.

Gairebé ja podia sentir el sarau del poble, mariner i vital, que renaixia cada estiu, quan hi tornaven les petites masses humanes de les ciutats interiors, desplegant barreres d'oblit temporal enfront de les seves feines i les altres rutines, no banyades pel mar ni pel sol amb gust de salnitre. La imatge de postal era desordenada: les cases esquitxaven els prats sense cap norma urbana aparent, com si es tractés de flors de camamillaicolorint el verd d'una praderia.

L'Oliver va començar a relaxar-se, encara que conduir per la dreta no es traduís en un descans per als sentits d'un urbanita londinenc, acostumat a circular per l'esquerra. Va deixar enrere, lentament, a la dreta, la muntanya de Masera de Castió, amb la façana nord que mirava cap al llogaret de Cortiguera, mentre que la cara sud vorejava el poble d'Hinojedo. El singular altiplà, com un promontori rectangular, opac a la base, sorgia de la terra, simulant ser un tamboret ample i enorme sense respatlles, per a qualsevol dels déus que habitessin per allà.

A mesura que avançava, les cases s'atapeïen més, esgarapaven metres de sòl, de vistes privilegiades i immenses, d'accés a la felicitat bucòlica d'ancorar-se en aquella terra.

El trànsit es va alentir just quan l'Oliver va veure el rètol de «Benvingut a Suances» i, com que la costa ja s'intuïa molt a prop, va deduir que s'estava formant una caravana incipient, com un llarg cuc de cotxes plens de parasols, bronzejadors, tovalloles de colors llampants, galledes i pales creadores de castells barroers i infantils.

L'Oliver, preveient una llarga espera al volant, va sospirar. Amb la mà es va pentinar els cabells densos i morens, mentre arrugava lleument el nas de tall romà i els ulls blau cobalt escodrinyaven el paisatge de la dreta: la ria de San Martín de la Arena —o de Requejada, com era coneguda pels habitants del poble— s'estenia i creixia fins al mar viatjant en meandres suaus, i des de la carretera va poder contemplar nítidament com solcava i construïa estuaris allà baix, darrere un suau precipici. Va decidir investigar, per amenitzar l'espera i sense gaire confiança, entre els botons de la ràdio del cotxe que li havia donat la companyia de lloguer, un Fiat 500L negre que li havia semblat absolutament femení. Com sorgint del no-res, sense presentació aparent de l'interlocutor, van començar uns acords suaus, de guitarra espanyola i piano, seguits d'una veu ferma, melòdica i masculina, que van inundar el vehicle.

Va reconèixer a l'instant la trista melodia: «Let Her Go» («Deixa-la marxar») de Passenger, que sonava en anglès. La cançó evocava, de manera suau, l'estima dels homes per tot allò que ja no es té.

L'Oliver no necessitava cap cançó per recordar l'Anna, ni la seva llarga cabellera pèl-roja, llisa com la línia de l'horitzó d'un desert, perquè la portava sempre amb ell, formava part de la seva anatomia, com una ferida invisible i tatuada al tors, que no acabava mai de tancar, encara que els trets de la seva cara ja comencessin a esvaïr-se, això era inevita-

ble. La música, però, el transportava a aquells últims dies. Un temps ja llunyà, buit, guardat entre parèntesis.

—Vine. Estàs bé?

—Sí. És clar que estic bé. Quina pregunta! La qüestió és si tu estàs bé —li havia dit l'Oliver amb una tendresa dissimulada.

—Hem de parlar. —Ella el mirava des de la saviesa de qui creu que ja no té res a perdre—. Vull que surtis, que coneguis gent, que coneguis algú. Tant me farà si és una setmana o una hora després de... tant me farà. Ho entens?

—No diguis bestieses. Si tu no hi fossis, no sortiria pas amb una noia, sinó amb vint a la setmana —li havia replicat ell—. A més, tot anirà bé, ja ho veuràs. O això o me'n vaig de festa —havia afegit, fent-li l'ullet en acabar la frase.

Ella havia respost amb un somriure, però els seus ulls ja havien començat a buidar-se en l'abisme.

—Oliver, tu i jo sabem... —Ella sospirava, cansada, gairebé un esbufec, mirant-lo directament als ulls—. Oliver —havia repetit—, la felicitat completa, la real, és la que es comparteix.

—No em facis això.

—Què no t'he...?

Ell, però, ja l'havia interromput:

—No t'acomiadis.

STOP. Un *stop* ben oportú, amb formals lletres blanques, emmarcat en un octàgon vermell, col·locat al marge dret de l'asfalt; circulava tan a poc a poc, però, que el senyal gairebé semblava una broma del camí. L'Oliver va tornar del passat i dels passadissos laberíntics de la memòria, reclamant per la carretera, pel paisatge i per l'incessant *bip, bip* del seu telèfon mòbil.

—Digui? Sí? Digui? —va respondre, arrufant les celles i estrenyent més la mirada, com si així millorés la cobertura.

—Oliver Gordon? —va preguntar una veu masculina, que semblava llunyana i que com a música de fons tenia una orquestra de martells, màquines de fer forats i una cosa similar a una ganiveta radial a màxima potència.

—Sóc jo. Amb qui parlo?

—Sóc en Rafael Bernárdez, el soci de l'Antonio, de l'empresa constructora... Se'n recorda, de mi? Vam enraonar per telèfon fa unes quantes setmanes.

—Ah, sí! És clar que me'n recordo. Vostè és l'encarregat de l'obra, oi? Com va tot? —va preguntar l'Oliver.

A l'altre cap de la línia es va fer un breu silenci.

—Doncs... —un altre silenci— ara precisament estic treballant a casa seva amb tot l'equip de paletes i el fuster. Haig de parlar amb vostè d'una qüestió important... urgent. Que podem parlar, ara?

—Ara condueixo, però estic en caravana. Sí, podem parlar.

L'Oliver va sentir com el seu interlocutor s'escurava el coll a l'altre cap del fil, com si busqués les paraules.

—Eeeeeh... per cert, tornarà aviat d'Anglaterra?

L'Oliver començava a impacientar-se, però, somrient, va contestar:

—Depèn del que entengui per «aviat». A primera hora del matí he aterrat a Bilbao i ara sóc a uns quinze minuts de Suances. Podem dir, doncs, que torno aviat... si aquesta caravana d'estiuejants em deixa avançar. Es pot saber què passa? Algun problema amb les reformes de la casa?

—Quina sort que ja hagi arribat! De fet, no l'esperava fins d'aquí a una setmana o dues.

—Escolti, Rafael, vagi al gra, si us plau. Què passa?

—Passa que hem trobat una cosa entre els envans del soterrani... on vostè ens va dir que obríssim espai per a la zona infantil, o sigui, la zona de jocs.

L'Oliver va esbufegar i va arrufar les celles mentre disminuïa la marxa del vehicle a primera per ajustar la

seva velocitat als passos de la caravana, que lliscava com un cargol.

—D'acord. I de què es tracta? D'una roca que no es pot foradar, de tubs rovellats, d'un amagatall secret...? Quina cosa pot ser tan important?

I tan misteriosa, va pensar, mentre esperava, escèptic i amb un somriure cansat, una resposta absurda de l'encarregat de l'obra, mentre la ràdio seguia sonant. La música, tranquil·la i nostàlgica, contrastava amb el caire progressivament suspicax d'aquella conversa.

—Doncs miri, aquestes coses cal tractar-les amb molt de compte, perquè ens poden fer parar les obres, i ara vostè decideix si avisa les autoritats o què cal fer. A mi em sembla que això és cosa seva, eh?

L'Oliver començava a enfadar-se.

—Però es pot saber què coi heu trobat emparedat al soterrani? Si són ànfores romanes, ens les quedem —va replicar, burlleta—. O hi dorm un cosí de Dràcula? —va preguntar, irònic, arrufant les celles.

—No. —L'encarregat de l'obra no va fer cas del sarcasme de l'Oliver. Més silenci a l'altre cap de la línia, només trencat per la repicadissa d'un martell—. És... el cadàver d'un nadó, senyor Gordon. El refotut cadàver d'un nadó —va repetir, expulsant aire, com si deixés anar una informació que li pesava físicament.

I, en aquell mateix instant, el locutor de la ràdio va interrompre la cançó i es posava a comentar els últims èxits de les llistes musicals. L'Oliver, però, després de penjar a l'encarregat donant-li instruccions que l'esperés, ja no escoltava res: un silenci poderós i sord el va arrossegar a conduir automàticament, com un somnàmbul, escoltant els batecs secs del seu cor, fins que per fi, després de quinze minuts de suplici al volant del cotxe, va arribar a la casa i, esfereït i guiat per en Rafael, va visitar l'últim repòs d'aquella criatura, conscient per primer cop que, en baixar al soterrani, entrava en una tomba.

De tant en tant val la pena sortir del camí,
submergir-se en un bosc. Hi trobaràs coses
que no haves vist mai.

ALEXANDRE GRAHAM BELL (1847-1922)

El sergent Riveiro va aparcar el cotxe patrulla de la Guàrdia Civil, camuflat de turisme normal, sense logotips que l'identifiquessin, a l'entrada de la casa. Al mur exterior de pedra hi va poder observar un cartell minúscul que la batejava amb el nom de Villa Marina.

Era curiós que un cadàver hagués aparegut precisament allà: en una casa davant la qual havien de passar forçosament cada dia moltes persones per anar al far de Suances o a la platja de Los Locos, entre altres destinacions d'aquell braç de terra, estret, que s'endinsava en el mar; la mansió se situava ben bé a la seva entrada, damunt el revolt final de la platja de la Concha.

Ell mateix havia passat moltes vegades per davant d'aquella casa amb la dona i els dos fills petits, pensant que estava abandonada, probablement amb els amos morts, i fora de les possibilitats econòmiques de la majoria dels mortals. Ara semblava que, per fi, el casalot pertanyia a algú: a una persona que, paradoxalment, en voler injectar vida a la mansió, reconstruint-la i reformant-la, havia topat amb un cadàver.

El sergent treballava a la Secció d'Investigació de la Unitat Orgànica de la Policia Judicial (UOPJ) de la Guàrdia Civil,

a la Comandància de Cantàbria, a Santander. Com que s'havia trobat un cadàver, la tinent Redondo, la cap de la seva secció, havia decidit enviar-lo a ell, no sols per la seva àmplia experiència en homicidis, sinó perquè uns quants anys enre-havia treballat a la caserna de Suances i coneixia bé la zona.

En Riveiro va baixar el seu metre vuitanta d'estatura del vehicle i va observar atentament l'Oliver mentre aquest passejava, nerviós i sense adonar-se de la seva arribada, amunt i avall d'una part del jardí d'aquella casa tan impressionant, envoltada d'hortènsies, figueres, arbustos de murtra i arbres tropicals.

Va buscar el caporal Antonio Maza, destinat a la caserna de Suances, el qual, junt amb un guàrdia, havia estat el primer de presentar-se al lloc. El va sorprendre embadalit, contemplant l'ambient de la platja de la Concha de Suances, que, malgrat ser un dia entre setmana, era plena de para-sols de tots els colors. El caporal, de complexió prima, amb ulls de nen que amagaven un home de trenta i tants anys, pèl-roig i rialler, semblava perseguir amb la vista el vaivé d'algun biquini femení en concret.

—Maza, desperta't, home.

—Perdoni, sergent, estava contemplant el paisatge. Que bé que viuen alguns! Miri, la casa fins i tot té accés directe a la platja —va dir, assenyalant un caminó de baixada, dissimulat entre matolls i arbres, que devia fer anys que no cuidava ningú.

En Riveiro va mirar cap on li indicava en Maza i va comprovar que, gairebé invisible, una porta negra de ferro, estreta, posava fi al caminó, que acabava al mateix lloc que aquella selva artificial descuidada i donava pas a la sorra fina i torrada de la platja de la Concha.

A mesura que aquell camí baixava, dins de la propietat i a la dreta, hi havia una gran cabanya, d'una arquitectura confusa, a mig camí entre un refugi canadenc i un casal muntanyenc cantàbric; l'exterior era una barreja de pedra i

fustes de grans dimensions. Al sergent li va semblar una edificació estranya, com anacrònica i fora de lloc, potser construïda en un temps diferent del de la mansió on havien trobat el cadàver. Va observar durant uns quants segons la impressionant casa principal: se situava al capdamunt del terreny i disposava d'amples finestrals, amb els contorns maquillats amb pintura de color marró mat, en contrast amb els altres murs exteriors, d'un blanc niví. Tot el conjunt navegava entre els estils colonial, afrancesat i indià, i aparentava com a mínim mig segle d'antiguitat.

Les vistes a la platja de la Concha, la desembocadura de la ria i fins i tot a la rocosa i inhòspita illa de Los Conejos eren espectaculars.

—Maza, explica'm el que tenim —va demanar en Riveiro, acostant-se al caporal.

—El que li he dit per ràdio, sergent. El cadàver del que sembla un nadó, embolicat amb llençols grocs i vells com els d'una mòmia. Això deu tenir més anys que Matusalem.

—Ja —va assentir en Riveiro amb un gest del cap—. Suposo que has fet que no toquin res i has limitat la zona —va afegir, mirant en Maza als ulls.

—És clar. Mentre informava la Comandància de Santander, he sol·licitat que ens enviessin els del Secrim.

—El Servei de Criminalística ja ve cap aquí? Ben fet, perfecte. I el jutge i la forense?

—Avisats i a punt d'arribar. Ho he comprovat —va contestar en Maza, simulant un feble somriure en conclusió a la seva eficàcia.

—Hòstia, Maza, avui et donarem la medalla al mèrit. Qui hi ha, a dins...? En Martín? —va preguntar, referint-se al guàrdia que, igual que el caporal, era conegut del sergent i també destinat a la caserna de Suances.

—Sí. S'encarrega dels obrers, enraona amb ells, que són els qui han trobat el cadàver.

—Què feien? Reformar la casa, suposo —es va respon-

dre a si mateix en Riveiro, assenyalant amb la mirada unes quantes bastides, una formigonera i material de construcció apuntalat en una paret de la casa.

—Sí. Fa dos mesos que estan en obres. L'amo és aquell d'allà, el que no para de moure's —va contestar en Maza, indicant amb un gest de la mà l'Oliver, que, com si els hagués sentit, va girar els ulls cap a ells.

—Ja l'has interrogat? —va preguntar el sergent, mentre començava a caminar cap a la casa.

—No, només les dades bàsiques. Esperava que ho fes vostè.

—D'acord. Primer aniré a veure el cadàver. Digue-li a aquest que ara vindré a fer-li unes quantes preguntes. I... Maza, vols fer el favor de tutejar-me? Ja fa vuit anys que ens coneixem!

—Sí, sergent. A partir d'ara el tutejaré.

En Riveiro va somriure.

—Au, vés-hi.

El caporal Maza, contestant només amb un assentiment del cap, es va encaminar cap a l'Oliver, mentre en Riveiro entrava a la casa principal. A dins, el va rebre en Martín, que custodiava el lloc dels fets per conservar l'escena del crim, si és que n'hi havia hagut cap.

En Riveiro va quedar decebut pel que va veure de la casa: s'esperava un interior fantasmagòric, ple de mobles antics coberts de teles esgrogueïdes, però, en comptes d'això, va topar amb un gran desplegament de material de paleta, espais blancs i diàfans, i molta claror.

En Martín va indicar a en Riveiro l'entrada del soterrani, i va baixar amb ell a grans gambades. Allà, entre material de fuster, ciment fresc i una infinitat de tubs, el guàrdia li va ensenyar els envans que aquell matí els obrers havien tirat a terra, aparentment per aconseguir un espai més diàfan. Entre els envans ara enderrocats havia aparegut aquell ésser, amortallat sense grans reverències.